No. 916 Zaterdag 20 Juli 1901. 18de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 19 Juli.

De politieke toestand in Duitschland.

Daar was sinds lang geen keizerlijke toespraak met zóó algemeene bevrediging vernomen als die waarin keizer Wilhelm te Metz den spoedigen terugkeur der expeditietroepen uit China aankondigde. 't Was op den verjaardag van den Tsaar, en de Franschen hebben het zich erg aangetrokken, dat de te Berlijn geaccrediteerde *russische* gezant officieel juist *te Metz* moest komen figureeren, waar voor Ruslands bondgenoot zooveel droeve herinneringen uit 1870—71 levendig zijn. Maar de Keizer heeft na een schitterende parade te Berlijn door toelating en zelfs bijzondere onderscheiding van een franschen generaal, door verheerlijking der fransch-duitsche broederschap in China en een toost op het dappere fransche leger den min gelukkigen indruk van het metzer incident behendig weder uitgewischt en tevens meegedeeld dat in China de vrede thans feitelijk als gesloten kan beschouwd worden.

Dubbel merkwaardig: de angstvallige zorg des Keizers om, ondanks de anglo-duitsche overeenkomst, met Rusland en Frankrijk op goeden voet te blijven en van hun Tweebond misschien zelfs — met òf zonder loslating van Engeland — een nieuwen Driebond te maken......en gelijktijdig de gewichtige bevestiging van het einde der chineesche expeditie! Is het eerste voorshands nog van speculatieven aard, moge althans het tweede spoedig een voldongen feit zijn, en de eerste afdeeling van duitsche dapperen weldra teruggekeerd zijn. Of de Langstaarten hen nog „scheel" durven nakijken, doet er minder toe, als er aan de treurige expeditie maar een einde komt. Lauweren zijn er bitter weinig behaald: noch door den bij anticipatie bewierookten Wereldmaarschalk, noch door zijn naar roem snakkende heldenschaar, die bij aankomst het eigenlijke werk reeds door anderen volbracht vond en nog slechts een beetje krijgertje mocht spelen achter Boksers, die bijna vanzelf aan den haal gingen. Zij hebben gedaan wat zij konden, en de Maarschalk ook; maar het was niet veel van beteekenis. Waldersee-zelf met zijn fraaien staf en zijn kostbaar asbesthuis ware bijna levend verbrand, van officieren en manschappen zijn er meer door ontploffingen, ziekte en ongelukken omgekomen dan op het veld van eer gesneuveld, en van zijn opperbevel over de internationale troepen is in de practijk heel weinig terechtgekomen; maar toch mogen we nog blijde zijn, dat betrekkelijk alles ten slotte zonder botsingen tusschen de elkander wantrouwende Mogendheden is afgeloopen. Het eerste optreden van Duitschlands wereldpolitiek is niet schitterend geweest en heeft hier en daar veel kwaad bloed gezet; de sluwe Chinees heeft Duitschland een jaar lang aan den praat gehouden en hun meer offers doen brengen aan goed en bloed dan hij ooit vergoeden kan of wil, zoodat de „wraak" *hun* misschien nog langer zal heugen dan *hem*; met achterlating van 300 man te Peking en 3000 langs den weg van dáár naar de kust, kunnen de sinds lang ontgoochelde vrijwilligers nu toch langzamerhand hun transportschepen weder opzoeken, voor zoover die in de chineesche wateren reeds aanwezig zijn of daar spoedig verschijnen zullen.

Heel Duitschland heeft van den tocht naar China zijn bekomst en verlangt niet naar een herhaling van wraakoefeningen in andere deelen der wereld, behalve — de onverbeterlijke *Flottenschwärmer*, die nu juist betoogen, dat meer dan ooit de noodzakelijkheid eener flinke vloot en harer nog verdere uitbreiding gebleken is!

Alsof de te vorigen jare vastgestelde marine-plannen niet reeds meer dan genoeg Duitschlands financiën drukten! De toen door het Centrum, tegenover alle luchthartigheid van Regeering en Bondsraad, doorgedreven dekkingsmiddelen blijken achteraf niet eens voldoende. Trouwens, de op 10 millioen geraamde belastingen op saccharine en mousseerende wijnen zijn nog niet ingevoerd, en de opbrengst van het Beurs-zegel blijft ver beneden de raming, en de cognossementbelasting, welke het Centrum op 1 pCt van de vrachtprijzen of op 20 *Pf.* per ton wilde berekend zien, doch welke op slechts 1 Mark per lading gesteld is onverschillig of deze 100 kilo dan wel 6000 ton bedraagt (!) brengt, natuurlijk, geen aard aan den dijk; zoodat ten slotte het tekort in de Rijk-schatkist onrustbarend stijgt en er reeds met nieuwe maatregelen gedreigd wordt. De liberale Pers zou liefst alle schuld aan het Centrum geven en vergeet geheel dat zij verleden jaar met elke dekking der enorme vlootkosten den draak heeft gestoken en, evenals minister Thielmann, de steeds stijgende inkomsten meer dan voldoende achtte en de Centrumsvoorstellen heel „grappig" voorstelde als „belastingen bij voorbaat" of *Steuern auf Vorrat!* Thans wil de *Frankf. Ztg* zelfs weten dat terstond na hervatting der Rijksdagzittingen een Bierbelasting zal worden voorgesteld; maar daar bestaat niet veel kans op, wijl bij de vernieuwing der toltarieven allicht ook de gerst aan zware tarieven zal onderworpen worden, en dus het bier tweemaal zou worden getroffen. Men spreekt zelfs van een verhooging der gersttarieven van 2 M. op 5 M., wat voor het Rijk 33 millioen zou kunnen opbrengen. Hoogst genomen, zou men de biersurrogaten nog eens extra kunnen belasten.

In ieder geval moet het tekort gedekt worden, en dáár geen kans op nieuwe belastingen bestaat, blijft er niets anders over dan hooge tarieven en......hooge matriculaire bijdragen der afzonderlijke Bondsstaten aan het Rijk.

Bij dat *woord* alleen reeds slaat den ministers van Financiën in de kleine Staten de schrik om het hart. „Hervorming der Rijksfinanciën" is hun leus, en eerstdaags gaan zij te Weimar vergaderen, om een plan uit te werken. Afschaffing der matriculaire bijdragen zullen zij echter in geen geval verkrijgen, wijl die nu eenmaal grondwettig behooren tot het foederatief karakter des Rijks; maar een betere verdeeling van die bijdragen ware misschien mogelijk. Tot dusver geschiedt zij naar verhouding van het zielental, alsof alle Staten gemiddeld even rijk waren, en b. v. de arme thuringsche Staatjes naar rato evenveel konden praesteeren als de rijke Hanzesteden of als Pruisen, of als Brunswijk, Anhalt en Saksen! Een verdeeling naar evenredigheid van ieders draagkracht of *Leistungsfähigkeit* ware zeker billijker, en daar mag de *ministerieele conferentie* van Weimar inderdaad wel eens haar krachten aan beproeven.

Vóór alles moet op elk gebied naar de meest mogelijke bezuiniging gestreefd worden, ook op dat van leger en vloot, want een Rijks-tekort van 90 millioen kan noch door matriculaire bijdragen, noch door tarieven zoo maar klakkeloos worden opgeheven. Die tarieven, *dat* is maar steeds het groote wrijfpunt tusschen industrie en landbouw, tusschen liberalen en conservatieven. En nieuwe voedsel werd aan dien strijd gegeven door een tegen 14 Juni te Berlijn belegde *conferentie* van ressortministers uit Pruisen, Beieren, Wurtemberg, Saksen, Baden en Hes-

Feuilleton.

Katholiek Leven.

De Sonis beminde de kerk, het altaar, het tabernakel—dat was het vaderland van zijne ziel: „Iederen Zondag was hij de eerste bij de goddelijke diensten," schrijft een priester van Laghouat. „Meermalen in de week zag men hem aan de communiebank. Bij de groote feesten van het kerkelijk jaar verdubbelde hij zijnen ijver. Van Witten Donderdag op Goeden Vrijdag liet hij zich in de parochiekerk opsluiten, om den geheelen nacht bij O. Heer door te brengen."

Zijne godsdienst bestond, in zichzelf te volmaken en zich aan anderen toe te wijden. De officier, waarvan boven reeds aanhalingen werden gegeven, schrijft nog: „Hij was een practische, christelijke natuur, die zichzelf onophoudelijk bestudeerde en werkte, om de hoedanigheden aan te werven, die hij meende in een te lagen graad te bezitten. Hij was van eene vurige inborst, maar legde zich toe, om kalm en gematigd te zijn in zijn persoon en zijne handelingen. Hij beoordeelde zelden den naaste maar als hij het deed, droeg hij zorg, den aanleg van het karakter te onderscheiden. Het talent kon groot zijn, maar als de ziel laag was, mocht de mensch niet op zijne bewondering rekenen. Een der hoedanigheden, die hij het meest op prijs stelde, was de welwillendheid, de toegevendheid, het vergeven der beleediging. De zielen, die hunne mededeelzame naïeve omschuld bewaard hadden, oefenden op hem eene edele bekoorlijkheid. Hij haatte de onrechtvaardigheid. Als hij met haar in aanraking kwam, bruiste zijn bloed voor een oogenblik op, maar kwam spoedig tot bedaren. Dat was de strijd van de natuur en de genade—maar de laatste overwon altijd. Zijne liefdadigheid was mild; hij beminde de armen en gaf alles wat hij kon. Wat hem-zelf betreft, hij bekende mij, dat hij arm wilde zijn en blijven en ik begreep, dat het was, om O. H. meer van nabij te volgen."

Zijn ordonnance-officier voegt erbij: „Dat hij de rijkunst, waarin hij uitmuntte, tot eene lijfkastijding maakte."

Vol ijver voor de eer van Jesus Christus had hij zijn rijk willen stichten in dat land, waarvan hij schreef: „Het is droevig te denken, dat de duivel hier een uitgestrekt veld heeft, om te ontginnen en dat hij er als meester heerscht. En toch staat de beste Fransche Maarschalk in Algiers aan het hoofd."

„De Maarschalk Mac Mahon is een zeer godvruchtig persoon en bezield met een bewonderenswaardigen ijver voor de christelijke werken. Maar wat vermag dit hier, waar het ongeloof, de onwetendheid en de sleur zoo groot zijn, dat in den strijd der twee groote machten, het goed het kwaad niet overwinnen kon.

XII.

De godsdienstige instellingen van Laghouat stonden onder bescherming van den commandant. De voornaamste was eene inrichting van vier zusters van den H. Vincentius á Paulo en twee priesters Lazaristen, die geroepen waren, om veel goed te doen. De priesters spraken Arabisch en de religieuzen kenden er genoeg van, om zich door de inboorlingen te doen verstaan. „Deze lieden", zoo vermeldt dezelfde brief, „hebben den geest van den H. Vincentius en dat karakter van zachtheid en liefde, dat zoo geschikt is, om onzen godsdienst beminnelijk te maken bij hen, die hem niet kennen. Een van mijn eerste pogingen en van mijne beste verwachtingen bij mijne terugkomst te Laghouat, was mede te werken aan de uitbreiding van den invloed dezer zendelingen. Wij hebben reeds den grondslag gelegd van een apostolaat bij de inlanders, die hunne kinderen gaarne naar onze scholen sturen. Zij vinden er niet alleen geen bezwaar in, dat zij onze lessen volgen, naar verzetten er zich zelfs niet tegen, dat zij de godsdienstoefeningen bijwonen. Wij waren vol vertrouwen, toen wij eensklaps vernamen, dat de missie van Laghouat was opgeheven en de missionnarissen naar Algiers moesten vertrekken." De Sonis sprong aanstonds te paard om te Algiers het bestaan zijner huizen te verdedigen bij de kerkelijke en burgerlijke overheid.

„Ik heb geprotesteerd en gereclameerd en iedereen heeft mij geholpen, te beginnen met maarschalk Mac. Mahon, die niets van dezen staatsgreep vatte. Maar de zaken bleven zoo."

sen, om onder presidium van den rijkskanselier Von Bülow de tarieven te bespreken. De Hanzesteden zijn woedend, dat Bülow ook haar niet heeft uitgenoodigd; maar hij kon toch *alle* Bondsstaten niet noodigen, wijl hij alsdan even goed den Bondsraad kon oproepen. Hij heeft nu de grootste Bondsstaten genoodigd en ook het bij den landbouw sterk betrokken Hessen, dat toch altoos nog heelwat grooter is dan Hamburg. Het heeft twee stemmen in den Bondsraad, en de Hanzesteden elk slechts één. Blijkbaar geldt het vóór alles de vaststelling der graantarieven en wil Bülow daar Hamburg, Bremen en Lübeck niet het groote woord bij laten voeren, die enkel op de belangen van den groothandel bedacht zijn. Mogelijk krijgen zij later ook nog een beurt, want 52 Kamers van Koophandel hebben reeds verzocht om inzage van het tarief; doch Bülow vreest dat ontijdige ruchtbaarheid te veel speculatie zou kunnen uitlokken, en raadpleegt daarom liever regeeringspersonen, die aan geheimhouding gebonden zijn. Tusschen de wederzijds overdreven eischen van Landbouw en Industrie zal met pijnlijke zorg een middelweg moeten gevonden worden; maar de liberalen hopen nog steeds dat het verzet der conservatieve agrariërs tot een breuk met de Regeering zal voeren, en dringen daarom dwaselijk op Kamer-ontbinding aan.

Het gerucht, als zou daar eenige kans op bestaan tegen Augustus, schijnt ontstaan te zijn uit de omstandigheid, dat toen onlangs de portefeuille van Binnenlandsche Zaken een opper-president werd aangeboden, en deze als voorwaarde stelde, dat de conservatieven voor hun kanaalbestrijding niet met Kamer-ontbinding zouden gestraft worden, *Bülow zich niet wilde binden*. Dit bewijst nog lang niet, dat hij tot ontbinding genegen zou wezen! Maar de liberalen hopen nu eenmaal, tegen alle hoop in, op een zwenking der Regeering naar links, en reeds noodigen zij de vrijzinnigen zoowel als de vrij-conservatieven tot een gemeenschappelijken aanval tegen de conservatieven uit om dezen te „verpletteren" en een nieuwe regeeringspartij te vormen! 't Is bepaald amusant, zooals de liberale kikkertjes zich tegenwoordig opblazen, om een os gelijk te worden! Zij pralen en poehen en hopen door verdachtmaking der conservatieven den Keizer op hun hand te krijgen; maar het heele spelletje is wat al te doorzichtig.

„Daar op dit tijdstip de verhouding tusschen den Paus en den keizer het gouvernement tegen de Katholieken verbitterde, waren wij de eersten", schrijft een priester Lazarist, „om de Sonis te verzoeken zijn maatschappelijken stand niet in gevaar te stellen, door met zooveel aandrang te reclameeren. „Ik zet de zeilen van mijn vaartuig altijd naar den goeden God" was zijn antwoord, „vanwaar de wind ook kome — of hij voor of tegen is, ik houd dezelfde richting, want in die haven wil ik in het einde landen."

Hij deed hetzelfde ten gunste der parochiekerk. Bedroefd en vernederd door den ellendigen staat, waarin zij verkeerde, deed hij het kloeke voorstel haar te vervangen door eene onvoltooide, ongebruikte moskee. De Arabieren, die zelf in de kosten van den bouw moesten voorzien, stemden gaarne toe in eene overdracht. De aartsbisschop van Algiers beloofde op verzoek van de Sonis de kerk in orde te brengen, zonder eenig bezwaar voor de geloovigen. Maar het voorstel was nauwelijks bij het bestuur van Algiers gekomen of er stak een onweer op. Men gaf, zooals gewoonlijk, voor, dat er gevaar bestond, de dweepzieke Arabieren op te hitsen. De Sonis moest het mislukken zijner pogingen aan de priesters bekennen. Hij deed het in een zeer schoonen brief, waarin men tegelijk en de verontwaardiging van den Christen, die zijn geloof vernederd ziet en de nederige onderwerping van den soldaat, die zuchtende gehoorzaamt, voelt trillen.

Dezelfde geest van geloof en ijver bezielde hem in het bestuur van zijne soldaten. „Bid voor mij", schreef hij aan een zijner bloedverwanten. „Ik ben slechts een arme soldaat maar een van vroeger uit den tijd, toen men ons beroep, dat het beroep onzer voorvaderen was, het edel bedrijf der wapens kon noemen omdat die wapens door christenhanden gedragen werden." Zijne billijkheid was spreekwoordelijk en terwijl hij zelf den soldatenstand zooveel eer aandeed gevoelde men zich gedrongen, hem te eeren of ten minste zijne waardigheid van Christen te eerbiedigen.

De markies De la Tour haalt een voorbeeld aan van zijne wijze van optreden: „Hij ontving mij met goedheid en vriendelijke voorkomendheid. Ik kwam geregeld zijne orders halen, om ze naar het kamp over te brengen en over hare uitvoering te waken. Als de zaken niet naar wensch gingen, toonde hij zich soms opgewonden. Dan gaven zijne eerste woorden blijk van zijne gemoedsbeweging, maar altijd bleef hij beleefd. Weldra bedwong hij echter de eerste opwelling van zijne ontevredenheid of onrust, terwijl hij zijn blik op een punt van het bureau vestigde. Later was ik in de gelegenheid het voorwerp te zien, welks beschouwing hem zijne zelfbeheersching gaf: het was een kruisbeeld. Zoo kende ik zijn plichtsbesef en de bron, waaruit hij het putte.

„Deze man van ijzer en staal was toch een man van goeden toon en goeden smaak, van onderscheiding."

Dezelfde getuigen zeggen: „Hij was jong gebleven, zeer jong van hart. Hij ging gaarne met de jonge officieren om en zijn omgang was bemoedigend. Hij zag gaarne een officier, die zorg besteedde aan zijne kleeding. Hij was een liefhebber van schoone paarden. De liefde tot de kunst richtte zich op de dingen van zijn beroep en gaf er hare bekoorlijkheid aan.

„Hij had gewild, dat alle officieren echte Christenen waren, en als zoodanig Frankrijk niet minder dienden dan de Kerk. Hij vroeg allen 's Zondags met hem naar de H. Mis te gaan. Zij deden het trouw en de commandant was gelukkig, het altaar door deze lieden omringd te zien. Wij hebben reeds gezien, welk een zorg hij droeg voor jonge lieden, die hem aanbevolen waren of zich aan hem toevertrouwden.

Hij zeide: „Volgens mijne meening, hangt voor het christelijk gedrag alles af van de wijze, waarop men begint. Voor een jongmensch, die zich eens vrijmoedig Christen heeft getoond is niets gemakkelijker dan zijn christelijk leven in zijn geheele loopbaan voort te zetten. Maar niets is moeilijker, dan zich te bekeeren in het leger. „Ook is het reeds iets goeds, als men in een regiment komt waar men steun vindt bij den commandant. Dan zijn de eerste stappen verzekerd en afdwalingen worden moeilijk, om niet te zeggen onmogelijk."

Wordt vervolgd.

Oude liedjes op de oude wijs.

Onder dit opschrift lezen wij in de *Residentiebode*:

Ruim een jaar geleden bevatte de "Nieuwe Rott. Crt." een hoogst merkwaardig opstel, waarin betoogd werd, dat het uur wellicht niet ver meer zijn zou, hetwelk de liberalen en hun bondgenooten weer in het veld brengen ging tegen het clericalisme.

Het rotterdamsche orgaan blijkt inderdaad een profetischen blik gehad te hebben. Dat uur is wederom aangebroken. Het spreekt vanzelf, dat we hier niet het oog hebben op anonieme schotschriften, zooals: „Moet Nederland geregeerd worden door den Paus en door de Jezuïeten?"; nog veel minder op oranje papiertjes, evenêens van anonieme helden afkomstig, die, zonder hun drukker te durven noemen, ongerijmdheden in kreupelrijm tegen Rome ten beste geven.

Soortgelijke libellen zijn slechts een medelijdend schouderophalen waard. Maar wat we erger noemen is, dat de „N. Rott. Ct." in dezen verkiezingsstrijd, die in het algemeen tot heden door waardigen toon uitmunt, zich niet ontziet, onder haar buitenlandsch nieuws de anti-clericale propaganda op te zetten, welke men in het Binnenland fatsoenshalve nog niet aandurft.

Er was een tijd, waarin de „N. Rott. Ct." er behagen in schepte, haar Buitenland te verlagen tot een gruwelkamer der Roomsche Kerk. Wij durfden hopen, dat er op dit stuk betere zeden waren ingetreden, doch helaas, de laatste weken hebben onze blijde verwachting bitter ontgoocheld.

Het bloed kruipt, waar het niet gaan kan, en zoo heeft het anti-clericalisme over het staketsel der welvoegelijkheid niet in de kolommen van het Binnenland weet binnen te dringen, onder het paalwerk door bemachtigt het 't Buitenland.

Een sterk staaltje op dit gebied troffen wij weder in het ochtendblad van Donderdag 6 Juni onder „Spanje" aan.

't Is de treurige geschiedenis van de non Narcissa, vol aandoenlijke tafereelen, waardig om in een diorama op een kermis te worden vertoond.

Men vindt daar een 31-jarige kloosterzuster sinds haar vier en twintigste jaar in het klooster, hetgeen natuurlijk aanleiding geeft tot een paar voortafereelen voor het diorama, als: Het afscheid; De inkleeding; In den kerker.

In het begin van Juni zou die non van het koor van het St. Hieronymusklooster in de kerk zijn gesprongen. Vierde tafereel: „Ernstige kwetsuren op de harde steenen platen". Vijfde tafereel; „De kloosterkapelaan verspert haar den weg". Zesde tafereel: „De ongelukkige vlucht op straat, bijt, krabt en schreeuwt: "Liever sterven dan in een klooster!" Zevende tafereel: „Vlucht in een bijzijnd apotheek." Achtste tafereel: "De apotheker blijkt een aarts-clericaal en wil met den kapelaan Narcissa weer naar het klooster brengen." Negende tafereel: „Het volk mengt er zich in en ontzet de ongelukkige". Tiende tafereel: "De paters Jezuïeten en Maristen wapenen zich met geweren." Elfde tafereel: „De bereden politie brengt Narcissa naar een gasthuis en herstelt de orde."

Aldus in anderen vorm de „N. R. Ct.".

Eenige jaren geleden, om een voorbeeld uit vele te noemen, dischte hetzelfde blad 'n verhaal op van een non, ergens in Frankrijk, die de wreedheid begaan had, een ondeugend schoolkind op een gloeiende kachel in het schoollokaal te plaatsen.

„De Tijd" stelde een onderzoek in. Het feit had plaats gehad, maar..... in de hondsdagen, toen de kachel natuurlijk uit was.

Wij kunnen — aldus besluit de *Resb.* — natuurlijk niet gissen, in welken vorm de tegenspraak op het verkiezingsbericht volgen zal. Dat die komen moet, is even zeker als tot nog toe bijna alle sensatie-berichten zijn tegengesproken. Maar wij zouden het toch wenschelijk achten, tot het bewaren van den goeden toon in dezen verkiezingsstrijd, indien de „N. R. Ct" er toe mocht kunnen besluiten, dergelijke sensatie-berichten te laten rusten tot de maand Augustus, wanneer het ware seizoen voor de zeeslangen van alle mogelijke variëteiten is aangebroken.

Nieuwsberichten.

CURACAO.

Officieele berichten.

Met de *Prins Maurits* van den *K. W. I. M.*, die hier Donderdagmiddag aankwam, is het bericht ontvangen, dat de Hoogwelgeboren Heer Jhr. J. O. De Jong van Beek en Donk benoemd is tot Gouverneur van Curaçao.

Dit bericht, overgenomen uit de *Staats-Courant*, werd aangetroffen in het *Algemeen Handelsblad* van 22 Juni, dat te Jacmel door de *Prins Maurits* ontvangen werd. Het werd hier Donderdag in den namiddag het eerst door de *Oficina Maritima* in een buitengewoon nummer bekendgemaakt.

De nieuwbenoemde Gouverneur was vóór zijne benoeming burgemeester van Beek en Donk, een dorp in Noord-Brabant, en schoolopziener in het district Helmond.

***

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 13 Juli 1901, No. 490, is met ingang van dien datum, aan den Heer J. Thielen, waarn. Gezaghebber van Aruba, wegens familieaangelegenheden éene maand binnenlandsch verlof verleend, met vergunning om zich naar Venezuela te begeven.

***

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 18 Juli 1901, No. 499, is benoemd tot sergeant bij dd. stedelijke schutterij de korporaal bij dat korps H. A. Leyba.

***

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 18 Juli 1901, No. 500, is aan den WelEerwaarden Heer H. Th. Frie, R. C. Geestelijke van den 2en. rang, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

F. L. Antonia, F. G. Balbuena, J. Biemans, Felecia Carneveldt, Johan P. de Hayet, Rosalia de Anton, Mari Delvalle, Berna Hoek, Seli is Steba, Alejandro José, Leon V. Leyba & Co., Rosa Maduro, Hendriek Maduro, Jose Ma. Moren, Camilo Madriz, Anna Michel, Merceli Noord para entrega á Enriqueta Zanquita, J. Julio Namias, Frederik Pablo, C. S. Schotborgh, Herman Tiel pa doena Helenita, Anita van Utrecht Maduro, Capt. I. Vantre, Kristiaan Wever, W. Wbasso.

Aangeteekende stukken: Laura Sterling de Kristen, Reneta Dacosta, Delvalle Hermanos & Co.

Niet voor bestelling vatbaar een drukwerk geadresseerd aan: Emilio Fernandez.

Een Commissie.

Er heeft zich hier een commissie gevormd tot het aanbieden van een geschenk aan ZHEG. den Gouverneur bij diens aftreden in Augustus aanstaande. Deze commissie, waarvan de Hoogedel Gestrenge Heer Mr. Th. J. A. Nuijens, Procureur Generaal, voorzitter is, vindt algemeene instemming en aanmoediging zoowel bij ambtenaren als particulieren en ontvangt de ondubbelzinnigste bewijzen van de sympathie en de achting, welke ZHEG. gedurende zijn elfjarig bestuur over de kolonie zich verworven heeft.

Naar wij vernemen, zal ZHEG. de Gouverneur den 21sten Augustus of wel den 4den September van hier naar Nederland vertrekken.

Spaar- en Beleenbank.

De Heer M. P. Curiel, gedurende twintig jaren President van de Spaar- en Beleenbank, heeft als zoodanig zijn ontslag aangevraagd.

De Heer A. Jesurun zal den Heer Curiel als voorzitter van de Spaar- en Beleenbank voorloopig opvolgen.

De Kamer-herstemmingen.

De dag van 28 Juni heeft een schitterende bevestiging gebracht van hetgeen de 14e reeds geleerd had: de les nl., dat het nederlandsche volk oververzadigd was van het liberaal bewind en thans beslist in het staatsbestier de toepassing verlangt der Christelijke beginselen.

Niet slechts de 53 zetels, die der rechterzijde reeds bij eerste stemming waren verzekerd, maar 5 bovendien vielen haar ten deel. De grondslag, waarop eene krachtige regeering kan gebouwd worden, is alzoo voorhanden.

Ziehier de voorloopige samenstelling van de nieuwe Kamer, vergeleken met die der oude:

	Vroeger	Nu.
Katholieken	23	25
Antirevolutionnairen.	16	23
Vrijantirevolutionnairen	6	8
Chr.-Historischen	1	2
Rechts	46	58
	Vroeger	Nu.
Liberalen	46	27
Radicalen	4	—
Vrijz.-Democraten	—	8
Soc.-Democraten	3	4
Vrije Socialisten	1	3
Links	54	42

Gelijk men ziet, hebben alle partijen gewonnen, uitgezonderd de liberale. Zij alleen heeft de gansche kosten van het geding moeten betalen.

Het Christelijke ministerie, dat thans zijn taak te aanvaarden zal hebben, treedt met sterker meerderheid op, dan de liberalen in 1897. De oude Kamer stond aanvankelijk: rechts 45, links 55. De liberalen beschikten slechts over 51 stemmen plus het onvertrouwbare contingent der 4 socialisten. De Christelijken daarentegen, zelfs al wil men er de Chr.-Historischen aftrekken, gelijk sommige liberale bladen doen, hebben vast 56 stemmen.

Ingezonden Mededeelingen.

NEDERLAND.

De politieke toestand.

Het hoofdorgaan der anti-rev., de *Standaard*, is zeer terughoudend en zegt zakelijk niet meer dan het volgende:

Het klinkt wel kras, rechts 47 en links 11, maar hier staat tegenover, dat op een zestal districten na, alle herstemmingen gunstig voor de linkerzijde kunnen uitvallen, mits men de sociaal-democraten er bij rekene. Of er een *working majority* rechts zal komen, zal dan ook eerst op 27 Juni beslist worden.

We roepen daarom onze vrienden in de districten, waar herstemming is, nu reeds op, om geen oogenblik te verliezen, maar aanstonds alle gebleken leemten in hun organisatie aan te vullen, en zich tot de tanden te wapenen voor den tweeden slag die komt.

Een overwinning verliest van haar kracht, zoo ze niet aanstonds wordt doorgezet.

De *Tijd* oordeelt aldus:

De afkeurenswaardige reclame der regeering, nog zoo kort voor de verkiezingen gevoerd, heeft averechts gewerkt. De indiening van het ontwerp Arbeidscontract en de werklieden verzekering, vooral van de Armenwet, is niet zonder gevolg gebleven. Deze bommen zijn verkeerd gesprongen. De kiezers toonden meer vertrouwen te stellen in de Rechterzijde, die zonder twijfel op den weg der oplossing van de sociale kwestie zal voortgaan, die o. a. de invoering eener pensioenverzekering voor den ouden en invaliden werkman op haar programma's geschreven heeft, doch bij de behandeling van de sociale wetsontwerpen heeft getoond, niet de socialisten naar de oogen te zien en de theorieën van zwaar redeneerende, maar onberedeneerde volksleiders niet hooger te stellen dan de eischen der practijk.

Het liberale *Handelsblad* constateert, dat we staan voor een tijdperk waarin het bewind in Nederland zal berusten in handen van de verbonden kerkelijke partijen.

Welke beteekenis dit heeft, valt thans nog niet met zekerheid uit te maken. Alleen reeds om deze reden, dat het samengaan bij de stembus, waarmee zooveel dadelijk succès is behaald, is geschied onder de geheel negatieve leus: tegen de liberalen. De vereenigde kerkelijken hebben geen gezamenlijk werkprogram, geen lijst van maatregelen die zij met vereende krachten en gemeenschappelijke overtuiging willen tot stand brengen. Zelfs het streven naar beschermende rechten, een der leuzen van 1897, was nu weggestopt, om geen stemmen te verliezen.

Het blad maakt zich ongerust over het conservatisme van een deel der rechterzijde en acht het meest waarschijnlijk

dat een gemengd Kabinet uit de kerkelijken zal optreden, dat evenals zijn voorganger van 1888—1891, weinig het conservatief blok, dat het zal hebben mee te sleepen, of liever, dat het telkens zal beletten vooruit te gaan.

Daarom is het dringend noodig, dat alle vrijzinnigen bij de herstemmingen de handen inéénslaan om te redden wat nog te redden valt.

Het blad dringt er ten slotte bij zijne geestverwanten op aan, overal den Vrijz.-Democr. te steunen, waar die met een socialist of anti-revolutionnair in herstemming komt.

Merkwaardig zijn de uitingen der *N. R. Ct.*:

Onverwacht komt deze nederlaag niet, al was zij in dien omvang door velen onzer zeker niet verwacht.

De gewijzigde houding der christelijk-historischen, wier afkeer van het verbond tusschen Rome en Dordt bij de herstemmingen in 1897 hen den doorslag deed geven ten gunste van de liberalen, is een groote factor bij dezen uitslag geweest.

Daarbij komt, dat in het noorden van het land de sociaal-democraten den liberalen candidaten veel afbreuk hebben gedaan.

Maar ook andere factoren hebben tot de nederlaag medegewerkt. Zoo heeft men op het platteland den leerplicht als ram tegen de liberale candidaten gebezigd. Reeds bij de verkiezingen voor de Prov. Staten is dat geschied. Dat Van Weel in het district Middelharnis voor De Wilde moest plaats maken, moet voor een groot deel daaraan toegeschreven worden. Ook op den val van De Bruijne in Zierikzee is de leerplichtwet van grooten invloed geweest. Dat zulk een wet, al is zij ook gematigd, in den eersten tijd op tegenzin stuit, is verklaarbaar; dien tegenzin nu heeft men aangewakkerd in die mate, dat de vraag zelfs rijst, of men, nu er een „christelijke" meerderheid tegen leerplicht is, niet zich op intrekking van die wet in een niet veraf zijnde toekomst heeft voor te bereiden.

Wat onzen geestverwanten thans te doen staat, is aangewezen. Een meerderheid van de kerkelijken niet meer kunnende verhinderen, hebben wij voor alles te zorgen, dat bij de herstemmingen van onze mannen nog zooveel mogelijk in de Kamer worden gebracht. Teleurstelling over den uitslag der eerste stembus mag niet leiden tot ontmoediging bij de pogingen om bij de herstemmingen te redden wat te redden valt. Integendeel, meer dan ooit is het plicht zich thans daarvoor in te spannen. De nederlaag zij ons een scherpe prikkel tot buitengewonen ijver bij de stembus, die ons nog te wachten staat. Op dien dag dus alle man in het geweer!

Het *Vaderland* roept zijn mannetjes op om ook de socialisten te steunen. Het zet met een zucht in:

De debâcle is volkomen, daar helpt geen verbloemen aan......

De sociaaldemocraten rekenen wij onder de tegenwoordige omstandigheden tot de onzen. Waar zij met liberalen in herstemming komen, hetgeen in vier districten het geval is, spreekt het van zelf, dat wij liberalen kiezen, maar waar zij tegenover antirevolutionairen, Katholieken of Christelijk-historischen staan, is het ons belang hen te steunen, die in den strijd voor de vrije gedachte en voor vrij handelsverkeer aan onze zijde staan. Waar de broederstrijd gestreden zal worden tusschen antirevolutionairen en vrij-antirevolutionairen, als in Schiedam, of tusschen Katholieken en antirevolutionairen, als in Katwijk, Hilversum, Breukelen, Loosduinen, komt het ons voorloopig voor, dat wij met gelatenheid kunnen toezien.

De oud-liberale *Nieuwe Courant* schrijft:

Het is een geduchte nederlaag voor de liberalen geweest......

En naar den kabinetsformeerder behoeft, als de parlementaire gewoonte gevolgd wordt, niet lang te worden gezocht. De aangewezen man is dr. Abraham Kuyper.

Het soc.-dem. *Volk* is bitter:

En zoo hebben wij dan eene conservatief-aristocratisch-vooruitstrevend-democratisch-christelijke regeering van den geldzak, een gedrochtelijk monsterverbond van Syllabus en Bijbel, van de mannen met twee namen met die van één en met de mannen zonder naam......

Wie in elk geval bedrogen zullen uitkomen, dat zijn de arbeiders en kleine luiden, die heden in hunne kerken God voor "de behaalde overwinning" zullen danken.

Voor ons klinkt door de gewijde orgeltonen, die hunne dankbaarheid vertolken, de stem der onkunde, der slaafsheid; voor ons zijn de zalvende woorden dergenen, die de scharen in het dankgebed voorgaan, bitter van het venijn van den haat en den onheiligen hartstocht, in deze dagen onder de arbeiders opgewekt tegen de voorvechters der arbeidende klasse; voor ons is er in dit spannen van een groot deel der zwoegende werkers voor de zegekar hunner christelijke uitzuigers zulk een element van bedrog en huichelarij, dat wij in het vroom vertoon om het met een glimp van heiligheid te omgeven, niets dan heiligschennis kunnen zien.

Vier jaar van zwaren doch schoonen strijd tot voortdurende ontmaskering van het valsche spel met arbeidersbelangen dat ons te wachten staat, wachten de sociaaldemocratie in en buiten de Kamer.

BUITENLAND

Frankrijk.— Het chineesche vraagstuk is in de fransche Kamer ter sprake gekomen.

Destournelles stelde Delcassé een vraag over China en zeide dat de oorlog in China de voorlooper is van een groot drama, dat zich over de geheele wereld zal afspelen. „Er is een „geel" gevaar en een amerikaansch gevaar", beweerde hij, niet zonder eenige duisterheid.

Delcassé verklaarde, dat de troepen grootendeels waren teruggeroepen, maar dat de zaak der schadeloosstelling niet erg vlotte.

Hetgeen Destournelles en ieder ander wel wist.

De minister sprak *niet* over het bloedige gevecht, dat bij Tietsin heeft plaats gehad tusschen Engelschen en Franschen, waarbij de laatsten geholpen werden door Duitschers. Dat is wel merkwaardig; de haat tegen Engeland nog grooter dan de revancheidealen.

Er sneuvelde een Franschman, terwijl al de beschaafde natiën, benevens de Japanschen gewonden hadden.

Behalve in Mongolië worden ook op de kust van Korea de fransche missiën bedreigd.

Op het eiland Quelport moeten reeds 2 priesters en 6 christen-inboorlingen zijn vermoord: er zijn japansche en fransche schepen heen.

De fransche consul te Tientsin heeft verklaard, dat de onderhandelingen met China niet zoo heel spoedig tot een bevredigend resultaat zullen komen, daar men alles te duchten heeft van de geslepenheid der mandarijnen, die handig gebruik weten te maken van den naijver, die tusschen de verschillende mogendheden, nu zij met China onderhandelen, ontstaan is.

Hij vreest dat de Bokser-opstanden bij de Chineezen den haat tegen de Europeanen hebben aangewakkerd en dat men eene hernieuwing van de onlusten te wachten heeft.

Engeland. — De *Express* meldt, dat Kitchener hoopt, dat de oorlog in Zuid-Afrika in September voor goed uit zal zijn, maar de engelsche regeering bereidt intusschen nieuwe troepenzendingen in den herfst voor om de uitgeputte soldaten in Zuid-Afrika te vervangen voor 't geval Kitchener's berekening weder verkeerd mocht uitkomen.

Wellicht ook is 't geval andersom, en hoopt de regeering, tegen vrees van Kitchener.

Uit Londen wordt zelfs aan het *Berliner Tageblatt* geseind, dat Lord Kitchener verklaard heeft, zijn opperbevel te zullen neerleggen, als de regeering geen grootere versterkingen zendt.

En er wordt van gesproken, de garnizoenen van Malta en Gibraltar te zenden, en zoo de internationale positie in gevaar te brengen.

En dat voor een militaire wandeling naar Pretoria.

— Er is een officieel en een waar bericht over den oorlog, volgens den regel, dat officieel het tegengestelde is van waar.

Het officieele van Brodrick die verklaarde, dat Kitchener voldaan was over den vooruitgang, die in Zuid-Afrika bereikt is. De groote uitgestrektheid van het oorlogsveld en de verspreiding der Boeren werken mede om den oorlog te verlengen, maar de operaties werden aan engelsche zijde ten uitvoer gelegd met een minimum van verliezen en de regeering stelde alles in het werk om Kitchener te steunen.

Dit echter wordt aldus gecommentarieerd door den correspondent van de *Rheinisch Westfalische Zeitung* te Londen:

In weerwil van de krampachtige pogingen der berichtgevers, die al maar overwinningsbulletins moeten zenden, wordt het voor het britsche hoofdkwartier te Pretoria en voor de regeering in 't moederland hoe langer hoe moeilijker, den waren toestand in Transvaal, Vrijstaat en Kaapkolonie nog langer geheim te houden; vooral omdat het niet meer mogelijk is, het groote publiek aan het lijntje te houden met mooie voorspellingen.

Dezer dagen werd in de lobby van het parlement en in de clubs openlijk een aangekomen dringend telegram van Lord Kitchener besproken, waarin hij opnieuw aandrong op onverwijlde toezending van versterkingen aan bereden manschappen; bleven die nog langer uit, dan zou hij genoodzaakt zijn, alle engelsche posities voorbij Pretoria te ontruimen, en die prijs te geven aan den met grooten ondernemingslust in oostelijk Transvaal optredenden Louis Botha.

Het eerste gevolg van deze onaangename boodschap — zegt de correspondent — was een plotselinge mobiliseerings-order voor zes verschillende militie-bataljons in het kamp te Aldershot, zoodat omstreeks 4000 man binnen een paar weken naar Zuid-Afrika zullen vertrekken.

Bereden troepen, gelijk Kitchener er verlangt, zijn niet meer beschikbaar voor den dienst buitenslands; men behelpt zich in het engelsche leger toch al sedert lang daarmede dat men den eersten den besten infanterist op een paard zet en hem, na een oefening van weinige uren, tot ruiter promoveert. Zoo is Lord Kitchener telkens opnieuw genoodzaakt, het ministerie van oorlog zenuwachtig te maken met verzoeken om nieuw materiaal, tot voortzetting van den oorlog, dat toch sedert lang niet meer in het benoodigde aantal en de verlangde hoedanigheid te krijgen is.

Mocht men nu nog twijfelen, of de correspondent waarheid spreekt, dan diene, dat officieel het bevel is gegeven aan vier bataljons, die 6 Mei in dienst waren gekomen, om naar Zuid-Afrika te vertrekken; van infanterist tot cavalerist worden ze op 't schip bevorderd.

Wat zullen ze weer heldendaden verrichten.

Oostenrijk. — In verband met de telkens en telkens uitgestrooide berichten over de aanstaande ontbinding der oostenrijksche monarchie is van groot belang hetgeen de correspondent der *N. R. Ct.* schrijft:

Hoe dikwijls is reeds op de ontbinding van dit Rijk gespeculeerd. Maar zij die zoo redeneeren doen verkeerd. Want een land met 46 millioen zielen, dat niettegenstaande verschil van taal en ras, sinds eeuwen bij elkaar is, spat niet zoo spoedig uit elkaar. Wij zien hoe openbare werken worden uitgevoerd, die aan de arbeidende bevolking 20 jaren lang brood zullen verschaffen en die een kolossale economischen vooruitgang beteekenen. En toch wordt er van ondergang gesproken! Natuurlijk onzin in een Staat welks financiën in orde zijn, die crediet heeft en waar de bevolking zoo sterk toeneemt, dat hij de derde plaats in Europa bekleedt. Zijn laatste handelsbalans sluit met een groot export-saldo, de inkomsten uit de spoorwegen zijn stijgende en de rentevoet dalende. Zoo goed zijn de toestanden, dat de Staat, tengevolge der parlementaire beroerten, 4 jaren lang kon leven zonder begrooting, en zonder een leening in zijne behoeften kon voorzien. Neen, een land dat heet op de flesch te gaan, regelt niet zijn muntwezen en verheugt zich niet in batige saldo's. De welvaart neemt overal toe.

Brug "Koningin Emma der Nederlanden."

Aan het publiek wordt hiermede kennis gegeven dat van af 1 Augustus 1901 de passagegelden over de brug zijn vastgesteld als volgt, voor:

Voetgangers (zonder onderscheid)	2	centen	per persoon
Rijtuigen en Ossenkarren	25	„	„ stuk
Ezels en Paarden	10	„	„ „
Runderen	5	„	„ „
Geiten en Schapen	1	„	„ „
Karren en tramwagens	10	„	„ „
Rijwielen	5	„	„ „

BIJ ABONNEMENT.

Voetgangers (volwassenen)	2,— gulden	per persoon per maand
idem. (kinderen)	50 centen	„ „ „ „
Rijtuigen	7,50 gulden	„ stuk „ „
Karren	4,—	„ „ „ „

BRUGKAARTJES.

Per pakje van 25 stuks .... 50 centen
Per 5 pakjes tegelijk genomen, uitsluitend ten kantore van den concessionaris, per pakje van 25 stuks .... 40 centen

Alle in bovenstaand tarief genoemde prijzen zijn nederlandsch courant en geen andere betalingsmiddelen zullen worden aangenomen dan:

Koloniale Pasmunt
Biljetten van de Curacaosche Bank.
Nederlandsche munten.

Curaçao den 18n. Juli 1901.

De concessionaris der brug
Handel en Industrie Maatschappij „Curaçao."
J. JANSE.
Administrateur

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D. Line" tusschen

NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAZAO.

1901.	Hildur	Philad.	Zulia	Marcb.	ildur	Philad.
Vertrekt van NEW-YORK	Juli 6	Juli 13	Juli 20	Juli 27	Aug. 3	Aug. 10
Komt aan te SAN JUAN		18		Aug. 2		15
Vertrekt van „		19		2		16
Doet CURAZAO aan		21		4		18
Komt aan te LA GUAIRA		22	[illegible]	5		20
Vertrekt van „		24	[illegible]	7		21
Komt aan te PTO. CABELLO		25		8		22
Vertrekt van „		25		8		22
Komt aan te CURAZAO	15	26	30	9	12	23
Vertrekt van „	22	27	Aug. 5	10	19	24
Doet LA GUAIRA aan		28		11		25
„ PONCE „		30				27
„ SAN JUAN „		31		14		28
Komt aan te NEW-YORK	30	Aug 5	12	19	27	Sept. 2

Dienst tusschen Curazao en Maracaibo.

	Hildur	Merida	Zulia	Merida	Hildur.	Merida
Vertrekt van CURAZAO	Juli 15	Juli 21	Juli 30	Aug. 4	Aug. 12	Aug. 12
Komt aan te MARACAIBO	16	22	31	5	13	13
Vertrekt van „	21	25	Aug. 4	8	18	18
Komt aan te CURAZAO	22	26	5	9	19	16